

Tram. 390-00159/12

A LA MESA DEL PARLAMENT

D'acord amb el que estableix l'article 162 del Reglament del Parlament de Catalunya, i per tal de donar compliment a la Moció 159/XII, sobre els nous projectes d'incineració de residus (tram. 390-00159/12), us informo del següent:

La normativa ambiental no preveu a dia d'avui la possibilitat d'establir moratòries, a diferència de la normativa urbanística. De fet, quan en el Pla Territorial Sectorial d'Infraestructures de gestió de residus es va establir una moratòria per a determinats tipus d'activitats de gestió de residus, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya la va anul·lar pel fet que la normativa ambiental no preveia aquest tipus de moratòries (sentència de 29 de juny de 2018 dictada en el recurs contenciós-administratiu 4/2014).

Les autoritzacions ambientals tenen un **caràcter reglat i no discrecional**, i per tant, si concorren els requisits i pressupòsits legals i reglamentaris establerts, l'autorització ha de ser tramitada, sense que l'administració disposi de cap marge de discrecionalitat al respecte.

Així mateix, amb la Directiva de Serveis, transposada per la Llei 17/2009, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici, si una empresa vol instal·lar-se i el projecte presentat compleix la legislació vigent, l'Administració no pot denegar la seva implantació sota qualsevol criteri discrecional.

La gestió de residus que es fa a Catalunya està orientada a donar compliment a la jerarquia europea de residus de la **Directiva 2008/98/CE**, i no s'aparta dels criteris que marca Europa. En la jerarquia de gestió de residus, la prevenció, la reutilització i la valorització material són les opcions prioritàries de gestió, per darrere hi ha la valorització energètica, però aquesta va per davant de la deposició en abocadors.

Tant en l'àmbit dels residus municipals com en el dels residus industrials, la valorització material és l'opció de gestió de residus prioritària i només s'han de destinar a valorització energètica aquells residus sense opció d'aprofitament material.

En el sector de residus, l'activitat que més contribueix a les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) és la deposició controlada de residus als abocadors. **La valorització energètica dels residus té un pes molt menor segons les dades oficials dels inventaris d'emissions de GEH de la UE.**

Actualment a Catalunya, **encara cal fer un esforç** més important per disminuir l'entrada de residus als dipòsits controlats.

La política de gestió de residus s'ha d'orientar a disminuir la generació, aconseguir valoritzar tots aquells materials aprofitables i **prioritzar el poder energètic d'aquells residus no valoritzables materialment abans que enviar-los a un abocador.**

D'acord amb les dades dels inventaris oficials de GEH de Catalunya, les emissions de CO₂eq derivades de la incineració de residus, representen una fracció petita del total de les emissions de GEH de Catalunya. En el període que va del 2013 al 2017, les emissions associades a la incineració de residus s'han situat al voltant de les 14.400 t CO₂eq, la qual cosa representa un 0,03% del total d'emissions de GEH.

En canvi en el mateix període, les emissions de GEH derivades dels abocadors s'ha situat al voltant de les 1,9 M t CO₂eq, és a dir un 4,5% del total de les emissions de GEH de Catalunya. Aquest fet es deu, entre d'altres coses, a que el principal gas emès als abocadors és el metà, amb un potencial d'escalfament 25 vegades superior al del diòxid de carboni. Per tant, la valorització energètica de residus no suposa un increment en l'emissió de gasos si ho comparem amb els abocaments.

Tot i que aconseguim reciclar el 70% dels residus (la nova Directiva de residus 2018/851/UE estableix dos objectius per al 2035, el primer que s'augmentarà la preparació per a la reutilització i el reciclatge de residus municipals sigui d'un mínim del 65 % en pes i el segon que com a màxim pot anar a dipòsit controlat el 10% dels residus, el 20% de residus restant es molt difícil de reciclar i cal gestionar-los d'alguna manera. A més, tot i dedicar el màxim esforç i aplicar els instruments més efectius, cal disposar d'alternatives de gestió per aquests residus difícils de reciclar.

No es pot obviar que hi ha residus que és inviable aprofitar de forma material i altres residus que cal eliminar mitjançant processos tèrmics per assegurar-ne una correcta gestió (per exemple els residus amb riscos sanitaris).

En aquest sentit, per a aquells residus no aprofitables materialment, després d'aplicar mesures de minimització, la valorització energètica és una eina més a contemplar en un model eficaç i alineat amb els objectius europeus que permeti reduir l'entrada de residus als dipòsits controlats i disminuir les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

Catalunya no és un dels països amb sobrecapacitat d'incineració de residus. En relació amb els països capdavanters en reciclatge, s'està molt per sota dels percentatges de valorització energètica d'aquests països. A Europa, la major capacitat de valorització energètica es concentra en els països amb una política ambiental més avançada, amb alts índex de reciclatge i menys residus destinats a dipòsit.

Recorda que només es podrà assolir l'objectiu marcat per la UE, que fixa limitar la gestió dels residus a dipòsit al 10%, si es compta amb la valorització energètica per poder gestionar en bona part el que no s'hagi pogut reduir o valoritzar de forma material.

Tanmateix, el que cal assegurar és que allò que arribi a les incineradores, sigui el que realment ja no es pugui reciclar o compostar, és a dir, només s'ha de destinar a valorització energètica allò que no sigui aprofitable per cap altra via.

Cal apostar per un model equilibrat, que doni prioritat a la prevenció, la preparació per a la reutilització i la valorització material.

Bona mostra d'això és que les línies de subvenció que promou el Govern, mitjançant l'Agència de Residus de Catalunya, van encaminades a la prevenció, la preparació per a la reutilització i la valorització material i no n'hi ha cap adreçada a la valorització energètica. El 2018 es van obrir línies d'ajuts per un import superior als 11,5 M€ per fomentar la prevenció, la recollida

selectiva i la valorització material en un marc d'economia circular, i el 2019, les convocatòries per a aquests conceptes van ser superior als 21 M€.

A més, en el marc de la fiscalitat de residus, l'abocament i la valorització energètica es penalitzen amb cànon de tractament de residus, que s'han anat incrementant per a que el cost de la gestió finalista sigui cada vegada més elevat i s'afavoreixi la prevenció i la valorització material front als tractaments finalistes.

Catalunya va ser la primera comunitat autònoma a aplicar cànon sobre l'abocament i la incineració de residus municipals. El cànon d'abocament es va crear el 2004 (amb un tipus impositiu inicial de 10 €/t) i el d'incineració es va instaurar el 2008 (5 €/t). Els tipus han anat augmentant progressivament, fins a arribar el 2020 a uns imports de 47,10 i 23,60 €/t, respectivament. Recentment en la llei 5/2020, del 29 d'abril, de mesures fiscals, financeres, administratives i del sector públic i de creació de l'impost sobre les instal·lacions que incideixen en el medi ambient, ha aprovat l'increment progressiu en quatre anys dels tipus de gravamen dels cànon sobre la deposició controlada i la incineració de residus municipals.

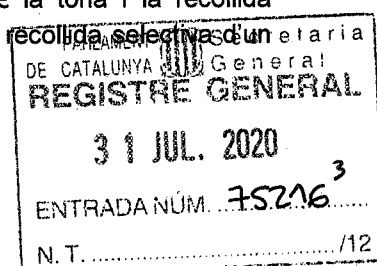
La mesura pretén continuar afavorint econòmicament les opcions ambientalment ajustades a la jerarquia de gestió impulsades per les normes europees, segons les quals, la disposició per mitjà de la deposició és la darrera opció de gestió que s'ha d'aplicar, essent les primeres opcions les de prevenció, reutilització i reciclatge.

Així en els propers 4 anys el cànon de residus municipals evolucionarà de la forma següent:

Any d'aplicació	Tipus gravamen per deposició	Tipus gravamen per incineració
2020	47,10 €/t	23,60 €/t
2021	53,10 €/t	26,50 €/t
2022	59,10 €/t	29,60 €/t
2023	65,30 €/t	32,70 €/t
2024	71,60 €/t	35,80 €/t

Aquests cànon han demostrat la seva efectivitat per disminuir l'abocament i incineració de residus en massa, així com per incrementar els nivells de recollida selectiva i reciclatge a Catalunya.

Gràcies al cànon, l'avenç en la valorització dels residus ha estat notable. L'any 2004, any d'implantació del cànon d'abocament, el tipus impositiu era de 10 € la tona i la recollida selectiva d'un 25,4%. L'any 2019, el tipus impositiu era de 41,3 € i la recollida selectiva d'un 44,8%.

En definitiva, la implantació d'un model d'economia circular requereix una planificació adequada que també ha de contemplar la possibilitat del tractament de residus no reciclables mitjançant la valorització energètica o la seva utilització com a combustible alternatiu sempre i quan el residu compleixi uns estàndards de baix contingut de substàncies contaminants i s'asseguri el compliment estricte de seguretat, de protecció de la salut de les persones i el medi ambient.

En tot cas, la jerarquia de gestió dels residus és un element fonamental de la Directiva 2008/98/CE que constitueix la base per a tota la gestió de residus. El primer és la prevenció, després la reutilització i el reciclatge abans que la valorització energètica, i aquesta abans que els dipòsits en abocadors antieconòmics i insostenibles que haurien d'evitar-se.

Per tant, des del Govern es considera que el model català de residus segueix els criteris europeus establerts, on la valorització energètica és un element més de la gestió situat per sota de la prevenció, la preparació per a la reutilització i la valorització material. Aquest és un model consolidat a la majoria de països europeus.

Barcelona, 31 de juliol de 2020

Damià Calvet i Valera

Conseller de Territori i Sostenibilitat

ÀREA DE REGISTRE DE SECRETARIA GENERAL

Registat per mitjà de correu electrònic
de conformitat amb l'Acord de la Mesa del Parlament
de 26 de maig de 2020 (BOPC 616, 05.06.2020)